

NEXT LIBRARY JA KIRJASTOJEN DEMOKRATIATYÖ

Next library –festivaali

24.-27.5.2025

Aarhus, Tanska

- 350 osallistujaa
- 33 eri maasta
- 3 keynotea, yli 30 sessiota, yli 30 salamapuheenvuoroa
- Teemat
 - Kestävän kehityksen tavoitteet
 - **Demokratia**
 - Leikki

Aarhusin kirjaston demokratiatiimi

- Asmund Berthelsen
 - Demokratia- ja osallisuushankkeen projektipäällikkö. 100% demokratia
- Sara Bindeballe
 - Kirjastofasilitaattori. 20% peruskirjastotyötä
- Peter Jörgensen
 - Kirjastofasilitaattori
- Lisäksi useita työntekijöitä ympäri kirjastoa osana verkostoa

Mitä on demokratia?

Vuonna 1945 kirjoitettu demokratiaa laajasti pohtiva teos

”Demokratia ei ole vain hallintomuoto. Demokratia on keskustelu. Se tapa olla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa, jossa keskeistä on kunnioitus yksilöä, yhteisöä, ympäristöä ja yhteiskuntaa kohtaan. Ja jossa ennakkoluuloja haastetaan ja argumentit muuttavat mielipiteitä.”

Hal Koch: Hvad er demokrati? / What is democracy? (1945)

HAL
KOCH
*What Is
Democracy?*

Gyldendal

Miten kirjastot tukevat demokratiaa

Aarhusin kirjaston strateginen näkemys

- **Tekemällä oppiminen**
 - Ota osaa tapahtumiin, keskusteluihin ja aktiviteetteihin
- **Rakenna lukutaitoja**
 - Ymmärrä yhteiskuntaa ja navigoi informaatiotulvassa
- **Turvalliset tilat**
 - Jaa ajatuksia ja mielipiteitä pelkäämättä
- **Osallistu paikallisyhteisöön**
 - Vahvista yhteisöä ja osallisuutta
- **Esteettinen näkemys**
 - Tutustu taiteisiin ja kirjallisuuteen uusien näkökulmien vuoksi

Gellerupin kirjasto

- Huonomainen lähiö, jossa aiemmin paljon rikollisuutta.
- 88% asukkaista maahanmuuttajataustaisia
- Alue voimakkaan kaupunkikehityksen alue: rakennetaan julkista ja yksityistä, asuntoja ja puistoja
- Kirjasto ja yhteisökeskus valmistui 2021 ja oli ehdolla vuoden yleiseksi kirjastoksi 2022.
 - Strateginen palveluverkkosuunnittelu!

Yhteiskunnalliset keskustelut

- Luodaan turvallinen, mutta ihmisten ajattelua haastava, tila keskustelulle
- Aiheet valitaan huolella – intentio ja relevanssi
- Vetäjä sanoittaa alkuun, että puhumme tänään vaikeista asioista, mutta pidetään huolta toisistamme.
- Ihmiset sanovat tietämättömyyttään ja ajattelemattomuuttaan asioita jotka voivat loukata, mutta annetaan mahdollisuus osallistua ja yrittää
- Kirjaston työntekijät ovat saaneet koulutusta mm. fasilitoinnista ja journalistisista menetelmistä: miten kysyä haastavia kysymyksiä ja pysyä samalla puolueettomana. Sparrailevat myös keskenään paljon.

Miten he onnistuvat?

- Aarhusin demokratiatiimi saa työn näyttämään helpolta
- Ovatko tanskalaiset avoimempia yhteisöllisyydelle ja keskustelulle?
- Taustalla kuitenkin paljon työtä: yhteisöjen, yhdistysten ja tuttujen kontaktointia ja sitouttamista. Pyydetään ihmisiä henkilökohtaisesti mukaan.
- Aina ei onnistu – uuden toiminnan juurruttaminen ja yhteisöjen luominen on hidasta, mutta “hyviä puolia on enemmän kuin huonoja.”

Kirjasto yhteisön sydämenä

- Kumppanuuksien rakentaminen ja verkosto- ja yhteisötyö on tehtäväkuvissa, ja johto kannustaa tähän
- Järjestöt ja vapaaehtoiset pitävät työpajoja ja osallistuvat toimintaan
- Ihmiset kootaan tapahtumien ja työpajojen ympärille, ja syntyy keskusteluja
- yhteistyö rakennetaan ihmisten henkilökohtaisten suhteiden varaan.

USE 21
20/5 LYT OG HYG 10-13
BARSEL LÆSE FÆLLESSKAB

21/5 NØRKLEKAFÉ 10-12

FERNISERING
"NÅR HÅNDERNE ARBEJDER" 16-17

22/5 IT-KAFÉ 10-11

BARSELSKAFÉ 10-12

23/5 ORDBANKO 13³⁰-14³⁰

24/5 MØDDINBY 10-13

MØD FORENINGER OG
KLUBBER FRA ÅBY HØJ

Miten työ mahdollistetaan?

- Johto on sitoutunut tavoitteeseen, ja luottaa henkilöstön osaamiseen.
- Rekrytoinneissa mainitaan demokratiatyö työn osa-alueena. Muodollista osaamista ei edellytetä.
- Henkilöstö voi tehdä aloitteita ja kokeiluja itse. Tämä sitouttaa työhön.
- Työaika on allokoitu demokratiatyölle, ja kaikilla on tehtäväkuvissa kumppanuuksien luominen.

Osaaminen ja asenne

- Demokratiatyö vaatii uudenlaista suhtautumista kirjastotyöhön ja suuntautumista voimakkaasti ulospäin
- Keskustelujen fasilitointi ja moderointi, turvallisen ilmapiirin luominen, kumppanien etsiminen ja sitouttaminen ja uudenlainen yhteistyö vaatii osaamista ja rohkeutta.

The future
of democracy
is written
in libraries.

BOOST
YOUR THINKING

Maailma on melko pimeä ja synkkä paikka, jossa demokratia on monin paikoin rapistumassa. Tämä voi olla vapauden, onnellisuuden ja nykyisen kaltaisen elämän loppu. Meidän kirjastoissa täytyy olla johdattamassa tietä ulos pimeästä.

Martin Memet Könick, kirjastonjohtaja, Landskronan kirjasto

Stärk demokratin

Med biblioteket som plattform

LANDSKRONA
STAD

Vad hittar du i den här boken?

Inledning	6
Några lärdomar från projektgruppen	7
Metoder	9
1. Låna en demokratiambassadör	10
2. Röster från Öster	13
3. Forma ett rum på biblioteket	18
4. Låta nya grupper genomföra sina idéer på biblioteket	23
5. Genomföra "popup"-verksamhet i biblioteksrummet	26
6. Utställning som plattform för samtal och samverkan	30
7. Film, panelsamtal och utställning i samverkan	34
8. Områdesträffar på tre platser i Landskrona	38
9. Afternoon Tea – ett öppet samtalskafé	42
Slutord från projektgruppen	46
Efterord	47
Kontakta oss	59

Landskronan vinkit demokratiatyöhön

- Varaa resursseja demokratiaa vahvistavalle työlle
- Hae ulkoista rahoitusta
- Kysy kuntalaisilta
- Näe muut hallintokunnat, kansalaisyhteiskunta ja kuntalaiset kollegoina
- Tavoita enemmän ihmisiä uusilla toimintatavoilla
- Uskalla kokeilla – epäonnistuminen on sallittua
- Kirjasto yhteisön työkalupakkina

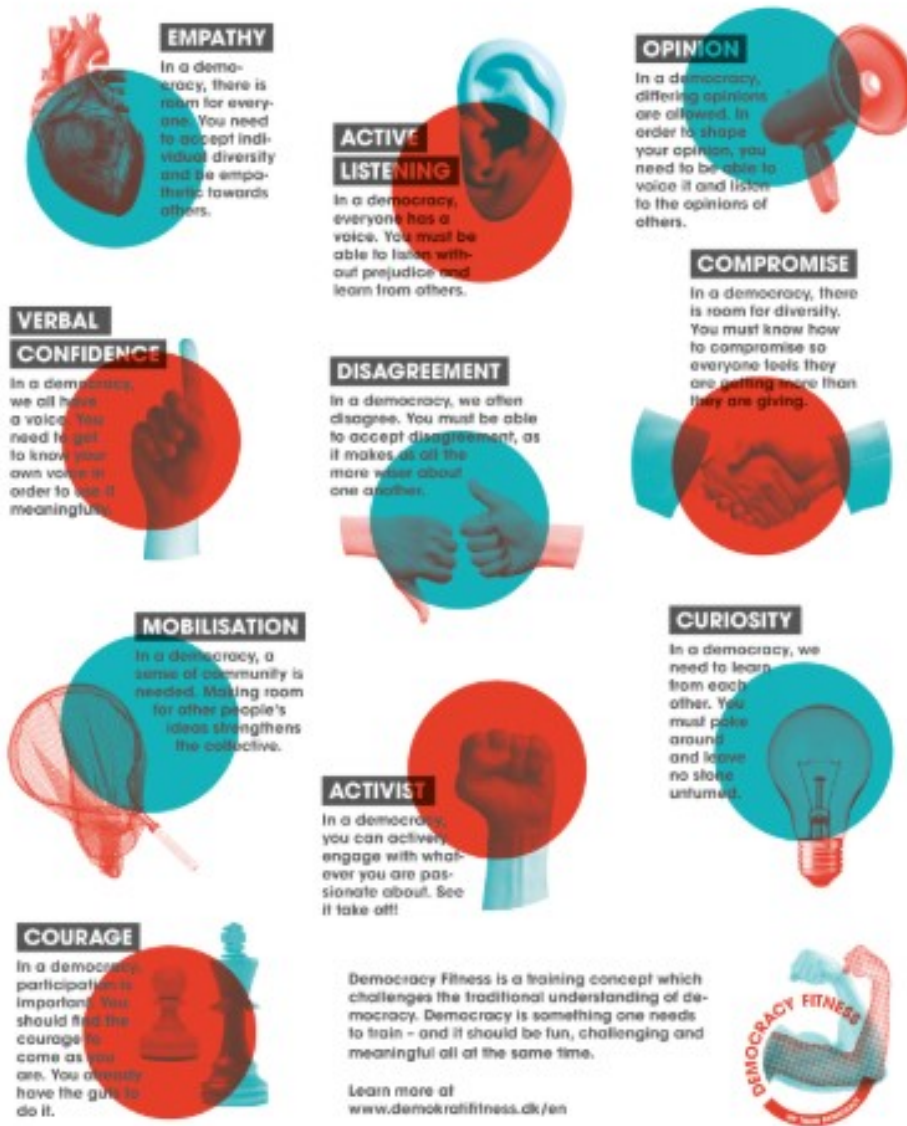
Kolmannen tilan dilemmat

- Hyvin aktiivinen asiakas, joka lähestyy nuoria asiakkaita ja kutsuu heitä omaan projektiinsa. Nuoria käytös häiritsee, mutta asiakas ei riko sääntöjä. Pitäisikö henkilökunnan puuttua ja miten?
- Kirjastolla on demokratia- ja digilukutaitotyössä yhteistyökumppanina suuri globaali yritys. Selviää, että yrityksen Aasian tehtaan työolot ovat huonot. Voiko kirjasto järjestää keskustelutilaisuuden globaaleista työntekijöiden oikeuksista vai suojella hyvää yhteistyötä pysymällä hiljaa?
- ”Ympäristörealistit” haluavat järjestää kirjaston auditoriossa luennon, jonka pitäisi tunnettu ilmastonmuutoksen kieltäjä. Pitäisikö kirjaston sallia luennon pitäminen?
- Äärioikeistolainen ryhmä haluaa tulla pitämään oman tilaisuutensa kirjastossa

Democracy Fitness

- Demokratialihaksia pitää kehittää
- Democracy Fitness on koulutuskonsepti, joka haastaa perinteisen käsityksen demokratiasta.
- Demokratia on jotain, mitä tulee harjoitella – ja se voi olla hauskaa, haastavaa ja merkityksellistä prosessin aikana.
- <https://demokratifitness.dk/en/>

DEMOCRACY FITNESS Which democracy muscles have you trained today?

Next Library 2025

Wrapped

"It's vital that we offer a space where democracy is visible and accessible — and show that it can be approached in an easy and welcoming way."

Arja Rantanen
Tampere City Library, Finland

next library

JUST DO IT

KIRJASTO • BIBLIOTEK • LIBRARY

TAMPERE.
FINLAND

KIITOS

TAMPERE

Kuva: Skyfox / Marko Kallio